

● 1989 m. gruodžio 14 d. Ketvirtadienis ● Nr. 9 ●

LPS RADVILIŠKIO TARYBOS LEIDINYS

Kaina 10 kap.

PAREIŠKIMAS

Respublikoje vyksta revoliuciniai pertvarkos procesai. Tauta tvirtai pasiryžusi atkurti nepriklausomą, demokratinę Lietuvos valstybę.

Mūsų rajono pertvarka dar nepasiekė. Mato me vis gilėjančią ekologinę, ekonominę, politinę krizę. Savivaldos, socialiniai, gamtos saugos klausimai rajono mastu nesprenžiami. Partinio aparato ir vykdomosios valdžios funkcionieriai pasidalino atlyginimus slapta nuo visuomenės, palikdami likimo valiai daugelį žmonių gyventi žemiau skurdo ribos.

Didelė dalis rajono vykdomosios valdžios atstovų ir ideologinių partinių vadovų nesiorientuoja šiuolaikinėje politinėje situacijoje, be instrukcijų, nurodymų, komandinio-administracinio valdymo metodų nesugeba žengti pertvarkos ke liu.

Pareiškime nepasitikėjimą ir reikalaujame atsistatydinti LKP Radviliškio rajono komiteto pirmąjį sekretorių drg. B. Žemkauską, rajono LDT vykdomojo komiteto pirmininką V. Tomkevičių ir pirmininko pavaduotoją, plano komisijos pirmininką S. Martynovą.

**RAJONO ŽALIŲJŲ KOORDINACINĖ
TARYBA
LIETUVOS ŽALIŲJŲ PARTIJOS
RADVILIŠKIO TARYBA**

TRUMPAI

PASILINKSMINIMAS: „Medžiotojų svetainė je“ baliuko metu išdaužyti langai; matyt, neeilinio būta, jei iškart sudėjo stiklus.

LAIMEJIMAS: Delegatai į LKP suvažiavimą rajone išrinkti 14 delegatų, tame tarpe net 11 įvalraus rango vadovų bei nomenklatūrinių darbuotojų; dauguma jų pasisakė už savarankišką LKP, nors kai kurie pareiškė neturi savo nuomonės ir balsuosią taip, kaip drg. A. Brazauskas.

TAUPUMAS: Radviliškio m. kapinėse, neatsiklausus Sniūraičių kaimo gyventojos L. Ganie nės, jos žentas N. Vasiljevas palaikytas toje pat vietoje, kur 1973 m. palaidotas minėtos pilietės buvęs vyras B. Ganys.

PERSITVARKYMAS: Nuo 1989 m. spalio 1 d. pakelti atlyginimai LKP Radviliškio rajono komiteto darbuotojams.

KRIKTIKA: TV laidoje „Labas rytas“ buvo kritikuotas LKP Radviliškio rajono pirmasis sek retorius B. Žemkauskas, kurio nurodymu rajoni nis laikraštis, priešingai daugumos gyventojų ir redakcijos nuomonei, buvo pertvarkytas iš sa vaitraščio į dienraštį.

ZODZIO LAISVĖ: Trakų rajono laikraštis ta po visų rajono gyventojų spaudos leidinių; šiam žingsniui ruošiasi Silutės rajonas; ar mes vėl būsime paskutiniai?

AŠ NESUTINKU...

„Aš prieš, kad Benediktas Žemkauskas būtų išrinktas Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto nariu. Jis neturi autoriteto komunistų ir rajono dirbančiųjų tarpe...“

(Rimvydas Jurgelevičius, Mechanizacijos priemonių gamyklos šaltkalvis, LKP Radviliškio RK narys.)

„Benediktas Žemkauskas yra labai geras žmogus... Mes tuo piktnaudžiaujame... Ar gi buvo geriau, kai rajonui vadovavo Stanislaava Šidlauskienė, ir nei dieną, nei naktį nuo jos neturėjai ramybės?.. Ir rajonas nėra blogiausias respublikoje...“

(Eimutis Bieliūnas, Beino ravo v. d. t. ū. direktorius,

LKP Radviliškio RK narys.)

„Aš nebe pirmą kartą gir džiū užgauliojimus savo adre su... Tai daro tie, kuriems sa vo laiku buvo pristabdyti per nelyg dideli norai mašinoms, butams, kitais klausimais... Pareiškiu plenumui, kad jei tai pasikartos, aš pateiksiu są rašą ir konkrečiai nurody siu...“

(Benediktas Žemkauskas, LKP Radviliškio RK pirmasis sekretorius).

Tai mintys iš pasisakymų RK plenumo, vykusio 1989 metų gruodžio 3 d., svarstant klausimą dėl B. Žemkausko kandidatūros pasiūlymo LKP XX suvažiavimui išrinkti į LKP CK nariu.

Atviras anoniminis laiškas Lietuvos Komunistų partijos Radviliškio rajono komiteto pirmajam sekretoriui Benediktui ŽEMKAUSKUI

Sekretoriau, Jūs manote, kad kritiką Jūsų adresu iššau kia nepatenkintas žmonių go dumas. Ką gi, žmonių poelgių motyvacija gali būti įvairi. Tačiau ne kiekviena motyva cija gali nusakyti tikrą poelgio priežastį. Antai filosofas Froidas teigė, kad visus žmonių poelgius, net ir pasąmonėje, diktuoja, jų lytinis potraukis. Žinoma, kai skaitai „Dekame roną“, atrodo, kad Froidas yra teisus. Tačiau aš užtikrinu Jūs, kad mano poziciją Jūsų atžvil giu lėmė ne Froido nurodyta priežastis, o greičiau tai, ką pasakė tas jaunas žmogus iš Mechanizacijos priemonių ga myklos. Jis pasakė tai, ką gal vojome kiekvienas iš mūsų, bet nedrisdomė pasakyti gar siai, — kad karalius nuogas. Vargšas jaunuolis! Jis dar ne išsiugdė savisaugos instinkto, kuris daugumos plenumo na rių ištreniuotas iki tobulybės. Reikia savikritiškai prisipa žinti, kad turiu šį trūkumą ir aš.

Plenumo pasakytos tarybi nio ūkio direktoriaus liaupsės Jums pademonstravo norą už simerkti ir nežiūrėti į nepado riai šviečiančias Jūsų nuogy

bės vietas. Jūs, Benediktai Žemkauskai, tiek praeitoje par tinėje konferencijoje, tiek šia me plenumo išgelbėjo būtent ūkių vadai. Jų motyvai paaiš kinami.

Pirmiausia todėl, kad nema ža jų dalis yra Jūsų statyti niai, ir yra dėkingi už tokias neblogas vietas. Kiti gi turi Jūsų malonę gamybos tieki mo klausimais, nes būtent skirstymo klausimai ypač buvo reikšmingi Jūsų veikloje. Par tinio darbo problemos, ideolo gijos klausimai Jūsų nedomi no. Jūs su vadais sieja bendri ponų žaidimai — medžioklės, privilegijuoti susitelimai. Čia užsimegza neformalus santy kykiai, kurie paprastai perau ga į protekcionizmą. Vadų pa lankumą Jums aš susieju bū tent su šituo. Kol mūsų gy venime egzistuos taip vadinamas kolektyvinis ūkis, kol bus deficitas ir jo skirstytojai — „geradariai“, tol, matyt, bus ir Jūsų ramsčiai.

Jūsų apeliacija į ūkių va dus, siekiant užtikrinti sau pirmojo kėdę, atrodo neprie kaištingai teisinga. Iš tiesų, ką gali

(Nukeita į 4 psl.)

RADVILIŠKIO RAJONO LDT VYKDOMOJO KOMITETO
PIRMININKUI

PAKLAUSIMAS

1989 m. rugsėjo 13 d. Radviliškio mechanizacijos priemonių gamyklos direktorius K. Utkus įteikė butų raktus ir leido apsigyventi naujai pastatytame gamyklos name adresu: Sodo alėja 38, name, neišaiškindamas kokio tipo yra suteikti butai. Orderių apsigyventi šiuose butuose mums neįteikė dėl mums nežinomų priežasčių.

Prašome mums išaiškinti, kokiomis butų teisėmis įregistruotas visas namas Sodo alėjuje Nr. 38, kada priimtas sprendimas, suteikiantis

mums teisę apsigyventi šiuose butuose ir kokio tipo butai. Jeigu toks sprendimas priimtas, prašome mums įstatymo numatyta tvarka įteikti orderius.

Prašome į mūsų paklausimą atsakyti raštu, įstatymo numatytu terminu.

23 PARAŠAI

RADVILIŠKIO MECHANIZACIJOS
PRIEMONIŲ GAMYKLOS
KOLEKTYVAS

NEPADEKITE BILIETO!

Gyvename laikotarpiu, kurį galima pavadinti pereinamuoju laikotarpiu laikotarpiu iš unitarinės-komandinės sistemos į demokratine. XIX partinėje konferencijoje priimti nutarimai suaktyvino demokratines jėgas, kurios energingai stumia pertvarkos procesą į galutinį tikslą — demokratines teisinės valstybės sukūrimą.

Tačiau, paskelbusi pertvarką, partija persitvarko nedovanotinai lėtai. Partijos vidaus pertvarkymui kliudo biurokratinis partinis aparatas, kuris, jausdamas, kad netenka pirmąsias valdžios ir su tuo susijusių privilegijų, nuolat kaišioja pagalius į pertvarkos vežimo ratus, dėl ko pertvarka vyksta lėtai ir neužtikrintai.

Nuo pertvarkos pradžios praėjo daugiau kaip ketveri metai, tačiau žymesnių poslinkių į gera kaip ir nematyti. Ekonominė būklė šalyje ir respublikoje blogėja ne dienos, o valandomis. Dėl nacionalinio klausimo neišsprendimo ir pertvarkos priešų kurtosios nacionalinės nesantaikos tai vienoje, tai kitoje vietoje kyla konfliktai, vedantys prie kraujo pralėjimo ir žmonių aukų. Politinė situacija šalyje nestabili, o kai kur ir nevaldoma. Partijos autoritetas sumenko. Aišku, kad tokia partija, kokia yra dabar, nesugebės išvesti šalies iš krizinės būklės.

Lietuva ir kitos Pabaltijo respublikos žengia pirmosiose pertvarkos gretose. Mūsų respublikoje politinė situacija stabili, nors „Jedinstvo“ ir kitos provokacinės jėgos ir stengiasi sukelti neramumus, bet kol kas to padaryti jiems nepavyksta. Lietuvoje rimtis ir susikaupimas, visos politinės jėgos vienijasi bendram tikslui — Lietuvos Nepriklausomybės atgavimui.

LKP drauge su kitomis visuomeninėmis ir politinėmis organizacijomis irgi siekia to paties tikslo. Tačiau efektyvų žengimą į priekį trukdo LKP priklausomumas nuo

TSKP valios. Tai suprasdama, LKP paskelbė partinę diskusiją dėl LKP statuso. Diskusijoje išryškėjo ir respublikos komunistų nuomonė. Dauguma jų pasisakė už LKP, kaip savarankišką partiją su savo programa ir įstatais, palaikančią su TSKP idėjinius ryšius. Tokios partijos nori jos narių dauguma, prie kurios prisijungiu ir aš — senas komunistas, narys nuo 1958 metų.

Suprasdamas, kad LKP yra tokių jėgų, kurios norėtų sutrukdyti ne tik LKP siekius būti savarankiška, bet ir apskritai priešingų pertvarkai, kviečiu visus dorus komunistus, kurie neabejingi Lietuvos likimui, vienybės ir telktis apie LKP CK vadovybę, siekiančią partijos savarankiškumo, o tuo pačiu ir respublikos suvereniteto.

TSKP CK anoniminis pareiškimas dėl politinės padėties Pabaltijoje sukėlė neigiamą daugelio Lietuvos komunistų reakciją. Todėl padažnėjo išstojimų iš partijos atvejų. Dažniausiai išeina dori, principingi komunistai, nusivylę partijos bejėgiškumu ir autoriteto smukimu. Dorų komunistų išstojimas iš partijos silpnina LKP pažangių jėgų pozicijas ir tam tikra prasme pila vandenį ant pertvarkos priešų malūno. Konservatyviosios LKP jėgos kaip tik to ir siekia. Joms paranku, kad partijoje šiuo atsakingu momentu būtų kuo mažiau patriotiškai nusiteikusių komunistų.

Dabar kaip niekad LKP reikalingi dori, principingi komunistai, pasiryžę kovoti už Lietuvos ateitį. Todėl kviečiu tuos partijos narius, kurie nutarė išstoti iš partijos, šiuo metu nuo to susilaikyti.

Neiilinis LKP suvažiavimas nuspręso, kaip partija vadinsis ir kokia bus ateityje. Jeigu suvažiavimo nutarimai nuvils mūsų lūkesčius, išeiti iš partijos spėjime ir po suvažiavimo,

Jonas BUSKUS

TSKP narys nuo 1958 m.

Padėkite darbo veteranei

Lenino kolūkio darbo veteranė, nusipelnusi kolūkietė Ulkienė Ona, Petro, gim. 1906 m., kreipėsi į Baisogalos karo ir darbo veteranų tarybą dėl Lenino kolūkio valdybos pirmininko drg. J. Blažio daromos skriaudos ir prašo, kad veteranų taryba padėtų ginti jos teises.

Konflikto esmė: 1988.06.19 d. mirė Onos Ulkienės vyras (irgi kolūkietis). Vyro mirtis, buitinės bėdos ir senatvės negalavimai (jai 83 metai) staigiai sukrėtė jos nervų sistemą ir dėl gilaus streso senutė tapo chronišku ligonia, be kitų žmonių paramos viena nebegali gyventi ir tvarkyti buitinių reikalų.

Svarbių aplinkybių verčiama, ji pardavė kaimynystėje gyvenusiam kolūkiečiui savo namelį Vainiūnų kaime ir persikėlė gyventi pas dukterį Oną Leonavičienę, gyvenančią Baisogaloje, Zebenkos g. Nr. 3—2.

„Kolūkinio kiemo“ savininkės teisių ji neatsisakė, iš apylinkės ūkių knygų neišsiregistravo.

1989 m. kovo mėn. raštišku pareiškimu kreipėsi į kolūkio valdybą, prašydama, kad ūkis jai priklausanti 60 arų žemės plotą apstėtų miežiais bendrame lauke ir jai atiduotų derlių.

1989 m. rugsėjo 23 dieną raštu kreipėsi į valdybos pirmininką J. Blažį, prašydama išduoti jai priklausancius miežius.

Drg. J. Blažys jai žodžiu pareiškė, kad miežiai ir kitos paslaugos jai nepriklauso, nes ji išvyko iš kolūčio teritorijos savo noru, todėl nebeteri juridinio pagrindo reikalauti iš ūkio jokių paslaugų. (Vėliau jis pažadėjo tuo reikalu Oną Ulkienę informuoti raštu).

Baisogalos veteranų taryba mano, kad toks ūkio vadovo J. Blažio elgesys yra nedoras, neteisingas ir pagaliau neteisėtas, todėl prašome juridinės grupės teisininkus duoti oficialų ir kvalifikuotą paaiškinimą šiuo svarbiu ir principiniu klausimu abiems ginčojančioms šalių Veteranų tarybai.

Baisogalos veteranų tarybos nariai:

S. Butkevičius
L. Skrupskelis
S. Gentvila
A. Vaicekuskas
A. Zilinskas

„Kelio“ redakcija pageidauja, kad atsakymą ruošiantys asmenys tarp teisinių instrukcijų, reglamentuojančių šio klausimo sprendimą, eilučių perskaitytų žmoniškumo ir pagarbos senatvei įstatymą.

KOLŪKINĖ DEMOKRATIJA „SPINDULYJE“

Liepos 8 d. „Spindulio“ kolūkio vairuotojai A. Sirusas, E. Daukša, B. Typelis, S. Pranaitis, K. Švėgžda, A. Sulskis, J. Dedelevas, J. Kavaliauskas, V. Kundrotas kreipėmės į ūkio inžinierių prašydami, kad šis atvežtų ekonomistę, kuri paaiškintų darbo apmokėjimo sąlygas. Liepos 10 d. ryte prašymą dar kartą pakartojo. Kolūkio pirmininkas A. Sniauka prašymo nepatenkino, o mums atsisakius dirbti, grasi-no iškeldinsias iš buto ir išmesias iš darbo. Visą minėtą dieną išlaukėme darbo vietoje. Liepos 11 d. A. Sniauka atvežė į dirbtuves vyr. ekonomistę ir darbuotoją, kuri apskaičiuoja atlyginimus. Į vairuotojų pretenzijas dėl mažo darbo užmokesčio buvo pasakyta, kad įkainių pakeisli negalima, o vadovaujantiems darbuotojams didelius atlyginimus nustatė ministerija. Tuo visi ginčai pasibaigė. Vairuotojams parašius pareiškimus dėl viršvalandžių apmokėjimo kas mėnesį, sumokėjo iš karto už I-ą pusmetį, kad atrodytų didesni atlyginimai.

Rugpjūčio 1 d. nuėjus į kontorą išsiaiškinti dėl mažo darbo užmokesčio, apskaitininkė paaiškino, kad vežant grūdus valstybei iš lauko, mo-

Straipsnio autorius nenurodė, kad visiems streikininkams už liepos 10 d. variamą pravaikštą (faktiškai tai buvo streikas; buvimas darbo vietoje, atsisakant dirbti, negali būti laikomas pravaikšta) bus smarkiai sumažintos premijos metų gale, pats V. Kundrotas jau sekančią dieną po atleidimo iš darbo negalėjo vietos parduotuvėje nusipirkti žemdirbiams skirtų prekių, nes buvo išbrauktas iš sąrašų. Straipsnis pavėluotai pateko į spaudą, nes vairuotojai, ieškoję teisybės, skundė kolūkio valdybos posėdžio nutarimą, bet matyt, netekę vilties, užgniaužė nuoskaudą ir susitakė su baudžiauninko padėtimi. Tokia tad mūsų kolūkinė demokratija.

Redakcija tikisi, kad į straipsnį atsilieps ne tik kolūkio valdyba, bet ir pareigūnai, stovintys įstatymo sargyboje.

REDAKCIJA

ŽEMĖS ŪKIO ATEITIS

Po Spalio revoliucijos privatinė piniginius santykius. Būtina atgaivinti privatinę nuosavybę. Valstybinio-partinio aparato ekonominė atrama — valstybinė-kolūkinė nuosavybė. Sąjūdžio ir visų naujai besikuriančių progresyvių partijų ekonominė bazė turi būti privatinė nuosavybė. Ši nuosavybės forma pirmiausiai pradeda reikštis žemės ūkyje. Iki 1989 m. spalio 19 dienos Radviliškio rajone buvo 24 privatūs ūkininkai, vidutiniškai gavę po 20 ha žemės. Tai pirmosios kregždės. Jiems bus labai sunku, nes sutiko daugelio ūkių administracijos ir specialistų trukdymus. Tam, žinoma, pritarė ir rajono partijos bei tarybiniai aparatininkai. Jie juk jaučia, kad, įsivyravus privatiniams ūkiams, pasikeis visa valdymo-vadovavimo sistema. Keisis ir valdžia mūsų respublikoje. Kaip aiškėja iš susidariusios padėties, rinkimus į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą, na ir į rajono Tarybą laimės progresyvios jė-

Pirmieji ūkininkai

Jau daugiau kaip 2 mėnesius veikia valstiečių ūkio įstatymas. Dėl jo taikymo iškyla daug klausimų, bandoma šį įstatymą taisyti poįstatyminiais aktais.

Radviliškio rajone yra nemažai žmonių, norinčių savarankiškai ūkininkauti. Šiuo metu dėl žemės gavimo paduota 60 pareiškimų. Žemės dalinimo klausimus sprendžia rajono žemės skirstymo komisija, į kurią įeina ūkininkų sąjungos, rajono vykdomojo komiteto, buvusio agropromoninio susivienijimo, Sąjūdžio atstovai. Dėl netobulo valstiečių ūkio įstatymo į aklaivietę pateko ne tik rajono žemės skirstymo komisija, bet ir patys žemdirbiai, norintys ūkininkauti. Dauguma nori kurti valstiečių ūkius kolūkiams priklausančiose žemėse.

Žemė ūkininkui labai svarbu, bet ne mažiau svarbu ir kuo tą žemę įdirbti, kur saugoti nuimtą derlių, kur laikyti gyvulius, pašarus ir t. t. Neramina paskolų problema. Šiais metais ūkininkų kreditavimui agropromoninis bankas neturi nė rublio. O ir tie rubliai dar ne viskas, už juos kaskart vis sunkiau ką nors nusipirkti.

Didžiausias rūpestis būsimiems ūkininkams, kur gauti technikos žemai įdirbti. O jos tikrai mažai. Nurašytų traktorių, dar tinkamų naudoti, ūkio metalo laužuose beveik neliko. Panaši padėtis ir su padargais. Agrotiekimas nieko gero neada. Tiesa, Lietuva gavo ūkininkams šimtą T-40 markės traktorių, bet tai lašas jūroje, kai vien tik mūsų rajone ūkininkauti norinčių 60. Geriausiu atveju kitais metais iš tiekių galima tikėtis apie 10 traktorių.

Tad kaip ūkininkauti? O gal ūkis ir vėl liks tik svajonė? Ar kas mąsto, ar kas rūpinasi?

V. BUTVILAS

gos — Sąjūdis. Prievartos-neapykantos sistema pergyvena savo saulėlydį. Negali gi išlaikyti sistema, kur toks žemas darbo našumas, kur dirbantis nėra savo darbo vaisių šeimininkas. Mokslo pasiekimai šiai sistemai taip pat ne per daug reikalingi. Vykdytojai neturi teisės galvoti, o įsakinėjantis specialistas ar vadovas ne geriausias reikalo žinovas-technologas. Specialistų veiklos pagrindas — būti organizatorium-vadovu. Nesant teisingų prekininių-piginių santykių, nekyla poreikio gaminti geriau, pigiau, nes nėra konkurencijos. Neįsivaizduojame savęs ir kitų, galvodami ir sakydami, kad galima išsirinkti gerus ūkių vadovus, kurie stengsis padaryti laimingus pavaldinius — ūkių dirbančiuosius. Neuzmirškime, kad yra sistemos paruošta kėdė, prie kurios vadovas turi prisitaikyti, o ne ją suptaikyti.

Steponas MIKUTENAS
Agronomas

AŠ NESUTINKU...

(Atkelta iš 1 psl.)

pasakyti Beinoravos v. d. t. u. partinės organizacijos sekretorius V. Vaičaitis po direktoriaus Eimučio Bieliūno ašaringų laupsių Jūsų adresu? Visi, kas bent kiek žino partinių organizacijų sekretorių problemas, gali pasakyti, kad tas vargšas sekretorėlis būtų tuoj pat pastatytas į vietą. Visai nesitiktinai Jūs raukėt kaktą ir dėjotės nesuprantaš, apie ką kalbama kai, pamenu, viena kartą „Draugo“ kolūkio partinės organizacijos sekretorius P. Pašinškas iškėlė partinių organizacijų sekretorių statuso problemą ūkyje. Jūs ne piršto nepajudinote šiai problemai išspręsti, kad sekretorius nebūtų pastumdėlis ūkyje. Bet ar išlošė nuo to partinės organizacijos autoritetas? Siandien matome, koks jis yra.

Kitas Jūsų liaupsintojas, Vėriškių eksperimentinio ūkio direktorius K. Andrijauskas, pavaizdavo Jūs kaip nepakeičiamą žmogų rajone. Nors ir kalbėjo prieš Jus, bet vos ne ant rino jam V. Paliūnis, kuris pareiškė, kad rajone iš viso nėra tokio žmogaus, kuris galėtų atstovauti rajoną Centro Komite. O gal čia lietuviškas pavydas? Dosnesnis buvo Jonas Žėkas, Zemės ūkio mašinų gamyklos direktorius, pasmerkęs tokią pražūtingą nuomonę. Po to man kažkodėl norėjosi rezervuoti šią vietą pačiam J. Žėkui, bet aš buvau tik svečias... Turiu pagrindo manyti, kad J. Žėkas būtų tuoj pat atsiskęs, lygiai taip, kaip pasielgė visas skaisčiai nuraudęs S. Bryžachinas, RK antrasis sekretorius, pasiūlius šią vietą jam. Tada V. Paliūnis man pasirodė teisus — nebėra komunistų tarpe asmenybių. Ar ne Jūsų darbo tai rezultatas, kai nestandartiškai mąstantys, kūrybingi žmo-

nės iškart patenka į Jūsų nemalonę. Dėl to ir partinėje veikloje nėra kūrybingumo, o Jūsų komiteto biuro posėdžiuose svarstomos nerimtos, atitrūkusios nuo gyvenimo problemos. Ar ne dėl to nuobodu ir tvanku rajono partinėje organizacijoje? Jūsų vadovavimo stilius brežnevinis. Jūs nerandate bendrų sąlyčio taškų su rajono žmonių siekais, todėl neatsitiktinai Jūs gynė ir pertvarkos šalininkų atviri priešai. An-tai, Lokomotyvų depo partinio komiteto sekretoriaus E. Tvardovskio kalba tiek forma (pasisakymas demonstratyviai rusų kalba), tiek turiniu iesiskyrė nuo liūdnai pagarsėjusio „Jedinstvos“ lyderio Ivanovo politinių pasakų. Tiems, kas nori atgaivinti komandinį-administracinį vadovavimo stilių, Jūs esate naudinga „korta“. Bet ar nori tos praeities rajono žmonės? Paklauskite jų.

Jūs esate išrinktas delegatu į neeilinį Lietuvos Komunistų partijos XX suvažiavimą. Aš manau, kad teišsus buvo C. Kantauskas, tiesiai paklauses, ar tikrai tos žmonės, kuriuos reikėjo, mes išrinkome. Po to sekės aistringas Gražionių veislininkystė tarybinio ūkio direktoriaus Edmundo Adomavičiaus pasisakymas tik patvirtino, kad C. Kantauskas teisus. E. Adomavičius pasakė, kad jam nusispjauti, kokia bus partija, svarbu, kad duotų(!) rūbų, muilo, batų, duonos ir t. t. Kai aš po plenumo vakare žiūrėjau Lietuvos televizijos valdzo įrašą iš TSKP CK sekretoriaus V. Medvedevo susitikimo su inteligentijos atstovais, man įstrigo atmintin J. Minkevičiaus pateiktas pavyzdys iš CT atliktos Maskvos gyventojų apklausos, siekiant išsiaiškinti, kaip eilinis rusas supranta Tarybų valdžią. Jo supratimu, Ta-

rybų valdžia tada, kai žmogus „apsirengęs, apsiavęs, pavalgęs ir pageręs...“

Žmogaus ir gyvulio sutapatinimas, tenkinant instinktus, ir yra priežastis to, kad dabar patys komunistai šaukiasi Dievo, įveda į statuto projektą sąžinės laisvės, atsimena bažnyčią. Kas belieka, jei žmonės nebūti aukštesnių tikslų, jei jiems nebeegzistuoja garbės ir sąžinės problemos. Dėl to kalti į Jūs panašūs sekretoriai, savo orientacija ir palaikymu vadų, panašių kaip minėtas E. Adomavičius. Dėl to ir egzistuoja komunistų moralinis pakrikimas, o bilietus padeda dori, sąžiningi komunistai, nes neranda partijoje dvasinės atramos.

Tai, ką Jūs pasakėte plenumo, dar kartą patvirtina, kad Jūs nesate vertas pirmojo sekretoriaus pareigų. Jūs nesugebate išvėlgti politinių pasekmių to, ką ruošiatės padaryti. Aš neabejoju, kad Jūs, turėdamas pavaldų sau aparatą, susirinksite savo kritikus kompromituojančią medžiagą. Bet aš negarantuojau, kad ir priešinga pusė nesisiegs panašiai. O kas paskui? Visa tai — į viešumą ir rajono žmonės dar labiau nusivils partija.

Baigdamas noriu paaiškinti, kodėl mano laiškas anoniminis. Aš nuoširdžiai prisipažįstu, kad keršto baimė sulaukė mano ranką. Tai turi pagrinda, nes Jūs esate siūlomas į Centro Komitetą, renkamas delegatu... Ateitis ne tokių kaip aš — sąžiningų balių. Bet ir ne tokių kaip Jūs — nesąžiningų ir akiplėšiškų. Ateitis tokių, kurie nebijo savo pavardės greta Jūsų, tokių, kurie kaip tas jaunas šaltkalvis iš Mechanizacijos priemonių gamyklos, nebijo pasakyti garsiai tai, ką galvoja visi.

**LKP RADVILIŠKIO RK
PLENUMO SVEČIAS
(Redakcijai pavardė žinoma)**

PARTIJA — BUDRIOJI AKIS

Priėmęs už tikrą pinigą gandą, kad partijoje vyksta demokratinė pertvarka, panūdau pasidomėti kai kuriais partinio gyvenimo klausimais.

Lapkričio 14 d. Raudondvaryje įvyko zonis komunistų susirinkimas. Jame, 11-kos aplinkinių ūkių atstovai turėjo demokratiškai išrinkti tris delegatus į LKP suvažiavimą. Kartu su kitais įeinu į salę. Norėjosi tikėti, kad šį kartą bus kitaip ir žmonės pagaliau išdrįs išreikšti savo tikrąją valią. Deja, jau pati pradžia priminė prastai surežisuotą spektaklį. P. Puidokas, Seduvos V. Vazalinsko tarybinio ūkio-technikumo partinis sekretorius, nepakeldamas nuo popierėlio akių, pasveikina dalyvius, pasiūlo išrinkti prezidiumą. Vienas po kito

kyla iš vietų statytiniai. Kas iš popierėlio, o kas šiaip taip ir be jo, pasako kandidatų į prezidiumą pavardes. Už jas ramiai ir tyliai balsuojama. Prezidiumas užima savo vietas. Kaip senaisiais auksiniais laikais jaučiasi tvirta vadovaujanti ranka. Jai užkliūnu ir aš. Prezidiumą pasiekia raštelis. Paskelbiamas jo turinys: „Mūsų uždaramė susirinkime dalyvauja V. Butvilas.“

Adomavičius pasiūlo, kad šis neaiškus pilietis, galintis atskleisti svarbią komunistų paslaptį, išeitų iš salės. Vangiai pakyla keletas rankų. Dauguma susilaiko. Pakylu ir einu prie salėje esančio mikrofono, norėdamas paaiškinti apie čia vykstančius pažeidimus. Nespėju.

Adomavičius visų komunistų vardu

paskelbia nuosprendį: Prašau išeiti iš salės“. Ir tikrai kažkam nedrąsiai priminus, kad dar nebuvo balsuota už leidimą pasilikti, leidžia balsuoti. Pakyla tik keletas rankų. Dauguma vėl nebusuoja. Nepaisant to, Adomavičius pakartuoja, kad turiu aplėisti salę.

Ir vis dėlto, kokią paslaptį taip energingai stengtasi išsaugoti? Galbūt rinkimų rezultatus, kurie nebūti patenkinami 1-ąjį sekretorių B. Zemkauską? Jo kandidatūra nugalėjo tik antrame ture. O į antrąjį turą sekretorius pateko tik vieno balso dėka.

Toks slaptumas rajone ne naujiena. Ir į pernyktę rajono komunistų konferenciją Sąjūdžio atstovai nebuvo įleisti. Kol kas Lietuvoje tik dvi organizacijos — LKP ir „Jedinstvo“ taip bijo viešumos. Ir kodėl?

Vytautas BUTVILAS

235120, Radviliškis,
Maironio 6
„KELIAS“

Spauda — iškilioji, apimtis 0,5 sp. lanko. Tiražas 3000 egz. Rinko ir spaudė Šiaulių valstybinės spaustu-vės „Titnagas“ Radviliškio skyrius. V. Bernotėno 5. Užsak. Nr. 2688

Numerį spaudai parengė:
G. BAGDONIENĖ, J. JASAITIS.
A. STANČIKAS, S. ŽIAUNYTĖ.